

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi

KRR.410.001.06.2020

Pani
Urszula Detyniecka
p.o. Dyrektor
Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza
w Warszawie
ul. Stanisława Żółkiewskiego 17
05-075 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001 Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. Wykonanie planu finansowego Okręgowej Stacji
Chemiczno-Rolniczej w Warszawie

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Warszawie ul. Stanisława Żółkiewskiego 17, 05-075 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Urszula Detyniecka, p.o. Dyrektor Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Warszawie od 27 lipca 2018 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Kontroler	Waldemar Wojnicz, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KRR/13/2020 z 10 stycznia 2020 r.

(akta kontroli str. 1-2)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2019 r. Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Warszawie (dalej: OSCh-R) pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności.
Zakres kontroli	Ocenie podlegały w szczególności: <ul style="list-style-type: none">– realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań. Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku 2018. <p>Zgodnie z założeniami kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r., w OSCh-R przeprowadzona była kontrola według uproszczonej tematyki.</p> Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych: <ul style="list-style-type: none">– analiza realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,– szczegółowa analiza wybranej próby wydatków OSCh-R,– analiza wybranego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego,

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

- kontrola wykonania wskaźnika rzeczowego ustalonego w budżecie zadaniowym,
- analiza stosowanych w OSCh-R procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań oraz analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności.

III. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego na 2019 r. Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Warszawie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W toku wymienionych powyżej działań kontrolnych we wszystkich obszarach wymienionych przy opisie celu i zakresu kontroli nie wykryto nieprawidłowości.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

Zrealizowane dochody wyniosły 1309,5 tys. zł i były wyższe o 79,4% od kwoty planowanej (730 tys. zł) oraz o 25,8% wyższe od dochodów uzyskanych w 2018 r. (1041,4 tys. zł). W sprawie przyczyn uzyskania dochodów wyższych od dochodów planowanych na 2019 r. i dochodów zrealizowanych w 2018 r. – p.o. Dyrektor OSCh-R podała, że związane to było ze zwiększoną liczbą wykonywanych odpłatnie badań po rozpoczęciu realizacji w II połowie 2019 r. „Ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie”.

Głównymi dochodami w 2019 r. były opłaty z tytułu prowadzenia przez OSCh-R działalności agrochemicznej (badania laboratoryjne i zalecenia nawozowe) oraz monitoringu azotu mineralnego.

Na koniec 2018 r. i 2019 r. nie wystąpiły należności zaległe.

(akta kontroli str. 3-19, 23-56, 59-64)

OBSZAR

2. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

Wydatki ogółem OSCh-R zrealizowano w kwocie 3603,1 tys. zł, co stanowiło 100% planu po zmianach (3603,6 tys. zł). W 2019 r. dokonano 13-krotnych zmian planu finansowego. W 2019 r. OSCh-R nie otrzymała środków z rezerw budżetowych – ogólnej i celowej. W porównaniu do roku 2018 wydatki były niższe o 464,6 tys. zł, tj. o 11,4%. Było to związane przede wszystkim z tym, że w 2018 r. przeprowadzono i sfinansowano remont pomieszczeń w siedzibie OSCh-R, a więc z tego tytułu w 2019 r. nie poniesiono wydatków.

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywną i negatywną. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

Plan wydatków majątkowych (po zmianach) ustalono w wysokości 176,9 tys. zł. Wykonanie wydatków wyniosło 176,9 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach. Środki wydatkowano na zakup sprzętu laboratoryjnego oraz samochodu osobowego.

W 2019 r. przeciętne zatrudnienie wyniosło 38,98 etatów i w porównaniu do 2018 r. zmniejszyło się o 0,89 etatu. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na etat wyniosło 4494 zł i było o 1,3% wyższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2018 r. Zauważyć należy, że w kolumnie 9 „Plan po zmianach” – sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach zarówno w 2018 r., jak i w 2019 r. OSCh-R nie wykazywała planu zatrudnienia po zmianach stosownie do § 17 pkt 8 załącznika nr 34 (Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa) do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴. W tej sprawie p.o. Dyrektor OSCh-R podała, że nie otrzymuje informacji o planowanym zatrudnieniu z jednostki nadrzędnej, tj. Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Warszawie, oraz że „OSChR w Warszawie w 2018 r. nie przekazywała propozycji w zakresie limitów zatrudnienia do KSChR na 2019 r. OSChR w Warszawie otrzymuje corocznie założenia planistyczne od jednostki nadrzędnej w zakresie opracowania planów dochodów i wydatków zgodnie z przepisami art. 27 pkt 7 lit. a) ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (...). W otrzymanych dokumentach planistycznych z KSChR dotyczących 2019 r. nie ma planu zatrudnienia”.

(akta kontroli str. 3-70, 72, 74, 80-82, 87-100, 245)

W czerwcu 2019 r. OSCh-R powierzono do realizacji „Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie” oraz przeprowadzono działania przygotowawcze do wykonania tych zadań. W OSCh-R w związku z realizacją Programu nie zostało zwiększone zatrudnienie ani wynagrodzenia osobowe. W listopadzie 2019 r. otrzymano dodatkowe środki na wynagrodzenia bezosobowe, które zostały rozdysponowane w OSCh-R dla 35 pracowników i z którymi zawarto w listopadzie 2019 r. umowy zlecenia na okres miesiąca w zakresie wykonania zadań związanych z ww. Programem. Wydatki bezosobowe na ten cel poniesiono w grudniu 2019 r. w łącznej kwocie 17 176,04 zł (netto), tj. średnio 490,74 zł na osobę.

W sprawie pokrycia środkami z wynagrodzeń bezosobowych nakładu pracy na obsługę ww. Programu, p.o. Dyrektor OSCh-R stwierdziła, że: „środki w kwocie 23 tys. zł zostały rozdysponowane wśród pracowników OSChR w Warszawie. Z wiedzy, którą posiadam KSChR występowało do MRiRW o zwiększenie wynagrodzenia dla pracowników OSChRów w związku ze zwiększeniem zadań związanych z programem „Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie”. KSChR nie otrzymała całości wnioskowanej kwoty”.

Do 30 stycznia 2020 r. (wnioski z 2019 r.) w ramach Programu OSCh-R otrzymał 1283 wnioski od rolników o dofinansowanie zakupu wapna nawozowego, z których po weryfikacji 911, tj. 71%, skierowano do realizacji do wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Wnioski te dotyczyły 5652,14 ha powierzchni gruntów zwapnowanych oraz kwoty dofinansowania zakupu wapna w łącznej wysokości 3260,5 tys. zł.

(akta kontroli str. 69-70, 247-262, 268)

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1393, ze zm.

Szczegółowym badaniem objęto wydatki w wysokości 287 017,95 zł⁵, tj. 8% kwoty zrealizowanych w 2019 r. wydatków ogółem w OSCh-R. Próba, wylosowana za pomocą metody MUS⁶, odpowiadała siedmiu zapisom księgowym, z tego w grupie wydatków bieżących – pięciu zapisom księgowym dotyczącym wydatków na łączną kwotę 121 721,24 zł oraz w grupie wydatków majątkowych – dwóm zapisom księgowym dotyczącym wydatków na łączną kwotę 165 296,71 zł.

Stwierdzono, że skontrolowane wydatki zostały rzetelnie skalkulowane oraz dokonane do wysokości kwot ujętych w planie finansowym OSCh-R i stosownie do obowiązujących przepisów prawa. Wydatki były poniesione zgodnie z zasadą optymalizacji kosztu uzyskanego zasobu niezbędnego do realizacji zadania i służyły celom jednostki. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności.

W ramach powyższej próby skontrolowano również – pod względem prawidłowości wyłączenia zamówienia ze stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych⁷ (dalej: ustawa pzp) oraz w zakresie stosowania wewnętrznych przepisów prawa – wydatki poniesione w 2019 r. w kwocie 38 800 zł na zakup samochodu osobowego. Nie stwierdzono nieprawidłowości pod względem wyłączenia stosowania ustawy pzp (na podstawie art. 4 pkt 8). Przygotowanie i przeprowadzenie ww. postępowania oraz wyłonienie wykonawcy i udzielenie zamówienia przeprowadzono zgodnie z zarządzeniem Nr 9/2014 Dyrektora OSCh-R w Warszawie z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie ustalenia regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30.000 euro.

(akta kontroli str. 3-245)

W trakcie kontroli, po przeprowadzeniu szczegółowych badań wybranych wydatków, stwierdzono pojedyncze przypadki błędnego bądź niezrozumiałego opisu operacji księgowej w księgach rachunkowych, pojedyncze błędy w dokumentowaniu zamówień publicznych oraz błędne zapisy w aktach prawa wewnętrznego OSCh-R wydanych w sprawie pogotowia kasowego oraz zamówień publicznych.

Na powyższą okoliczność p.o. Dyrektor OSCh-R podała, że niezwłocznie wprowadzi stosowne zmiany uzupełniające i doprecyzujące we wskazanych aktach prawa wewnętrznego, a w toku kontroli zarządczych szczególną uwagę zwróci na poprawność i zrozumiałość opisów operacji księgowych w księgach rachunkowych OSCh-R.

(akta kontroli str. 73, 241-246)

Zobowiązania na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniosły 183 tys. zł i były wyższe o 2,9% (tj. o 5,3 tys. zł) od zobowiązań na koniec 2018 r. (177,7 tys. zł), a dotyczyły dodatkowego wynagrodzenia rocznego pracowników oraz składek odprowadzanych od wynagrodzeń osobowych. Nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

⁵ Zgodnie z założeniami kontroli budżetu państwa w 2019 r. ze szczegółowego badania wydatków wyłączono grupę wydatków na świadczenia na rzecz osób fizycznych oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych w §§ 401-408 dotyczących wynagrodzeń osobowych i dodatkowego wynagrodzenia rocznego, §§ 411-414 dotyczących składek od wynagrodzeń na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy, ubezpieczenia zdrowotne i wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, § 418 Równoważniki pieniężne i ekwiwalenty dla żołnierzy i funkcjonariuszy oraz pozostałe należności, § 420 Fundusz operacyjny, § 444 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, a także wydatki poniżej 500 zł.

⁶ MUS (ang. Monetary Unit Sampling) jest to metoda losowania wydatków z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843.

W 2019 r., w ramach układu zadaniowego budżetu państwa, wydatki ponoszone były na działanie 21.1.5.1. „Prowadzenie działalności agrochemicznej oraz monitoring azotu mineralnego” Miernikiem tego działania była liczba próbek w doradztwie nawozowym. W 2019 r. miernik wykonano na poziomie 61 203 próbek, tj. 149,3% ich planowanej liczby (41 000 próbek). Przekroczenie wykonania tego planu było związane z istotnym wzrostem liczby badań laboratoryjnych w drugiej połowie 2019 r. po wprowadzeniu do realizacji „Ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie”.

Wśród ważniejszych zadań rzeczowych zrealizowanych przez OSCh-R w 2019 r. zbadano 37 352 próbek gleb dla potrzeb doradztwa rolniczego, 10 055 próbek gleb i podłoży ogrodniczych, a także wydano 4397 zaleceń dotyczących dawek wapna.

(akta kontroli str. 19, 47-56, 263-267)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 r. przez OSCh-R w zakresie wydatków. Wydatki były ponoszone prawidłowo, zgodnie z obowiązującym prawem, celowo i gospodarnie.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania jednostkowych rocznych sprawozdań za 2019 r. OSCh-R:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) oraz

sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych OSCh-R były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 23-56, 269-288)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez OSCh-R sprawozdania budżetowe i sprawozdania w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania sporządzane były prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Dane wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

V. Uwagi i wnioski

W związku z nie stwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

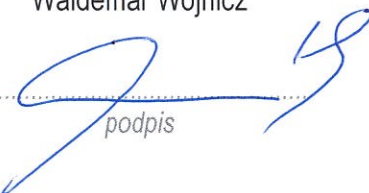
Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, 10 marca 2020 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Rolnictwa
i Rozwoju Wsi
p.o. Dyrektor
Marek Adamiak

.....
podpis

Doradca ekonomiczny
Waldemar Wojnicz

.....
podpis

